

N° 50

JACQUES NÈVE

Horloger d'Art

+ 32 477 27 19 08 - jneve@horloger.net - www.horloger.net

**TAFELKLOK MET PRECISIE-REGULATEURWERK,
en GALVANOMETER**

MEESTERWERKEN VAN ALBERT HAUTE IN 1933 EN 1934

**ÉCOLE PROFESSIONNELLE DE MÉCANIQUE DE PRÉCISION
ET D'ÉLECTRICITÉ DE BRUXELLES**

H. 51 cm, B. 36 cm, D. 16cm

Gesigineerd ECOLÉ PROF^{ELLE} DE MÉCANIQUE DE PRÉCISION ET D'ELECTRICITÉ DE
BRUXELLES, ALBERT HAUTE 1933 et 1934.

**TAFELKLOK MET PRECISIE-REGULATEURWERK,
en GALVANOMETER
MEESTERWERKEN VAN ALBERT HAUTE IN 1933 EN 1934**

**ECOLE PROFESSIONNELLE DE MÉCANIQUE DE PRÉCISION
ET D'ÉLECTRICITÉ DE BRUXELLES**

GAANDWERK

Zeer stevig gebouwd gaandwerk op dikke platines en vier gedraaide en gevezen pijlers langs weerszijden. Rustechappement van het Graham-type, mesophanging, en drijfkracht via een veer in een veertrommel die een looptijd van 21 dagen toelaat. De slingerstaaf is vervaardigd in harsrijk hout (het minst onderhevig aan temperatuur- en vochtverschillen). Ook is er een vork voor de instelling van loodrechtheid en een volle messing lens met gegradeerde snelheidsregeling. Fijn gemarmerde stelplaten.

Wijzerplaat in verzilverd messing met Romeinse cijfers voor de uren. Getekend ECOLE PROF^{ELLE} DE MÉCANIQUE DE PRÉCISION ET D' ÉLECTRICITÉ DE BRUXELLES, ALBERT HAUTE 1933. De wijzers zijn gemaakt van geblauwd staal, met het middelpunt in gepolijst staal.

Hoogte 51 cm, Breedte 36 cm, Diepte 16 cm.

De galvanometer die de klok vergezelt werd ook helemaal ontworpen en gebouwd door de leerling, hier ook gesigneerd ALBERT HAUTE 1934 – waarschijnlijk volgde hij een extra specialisatiejaar in de vervaardiging van instrumenten. Het is zeer zeldzaam om zowel een galvanometer als een klok met dezelfde signatuur terug te vinden. We kennen één ander voorbeeld met de signatuur van André de Jonghe 1922 (op de klok) en 1923 (op de galvanometer).

De galvanometer is een elektromechanisch instrument dat gebruikt wordt voor het opsporen en het meten van elektrische stroom.

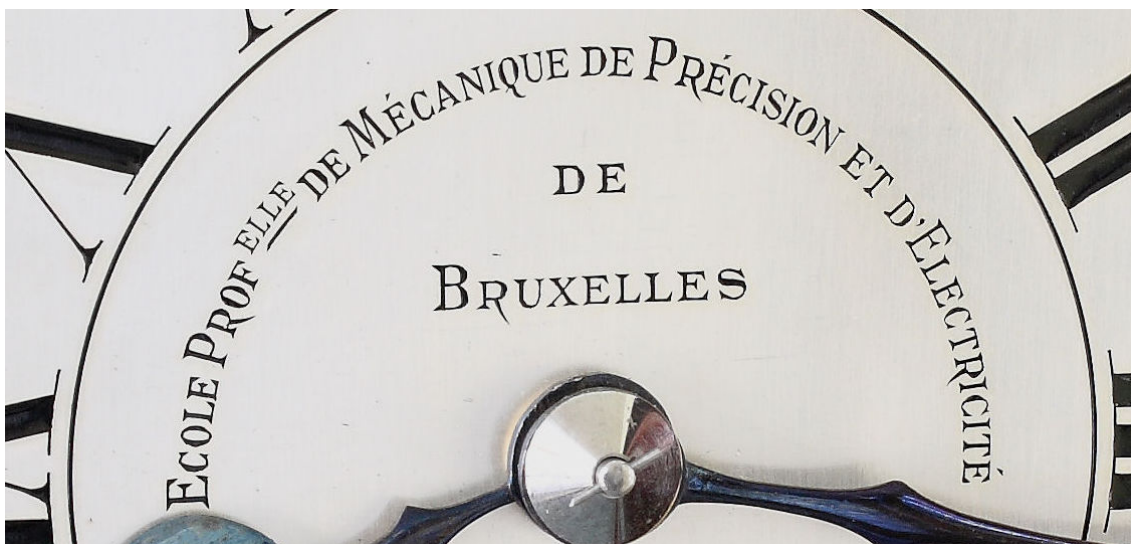
We hebben ook nog de opwindsleutel, fijn uitgesneden met de initialen van Albert Haute, en gegromeerd.

KAST

Volgens de traditie van deze prestigieuze school moest ook de kast worden vervaardigd door de studenten meubelmakerij, die de beste materialen en assemblagemethoden uit die tijd hanteerden. De kast is zeer zorgvuldig en stevig gebouwd met op kwart gezaagde mahonië planken en vensters langs de vier zijden. Dit onderstreept enerzijds de geometrische vormen van het klokje, en dient anderzijds als opbergdoos voor het mechanisme. De trapeziumvormige structuur, die zorgvuldig is gebouwd met opgaande versieringen en een licht driehoekig kapiteel, is direct geïnspireerd door de klokken van de Luikse architect en decorateur Gustave Serrurier-Bovy (1858-1910). Deze was een uiterst belangrijke figuur binnen de vernieuwing van interieurdecoratie in België.

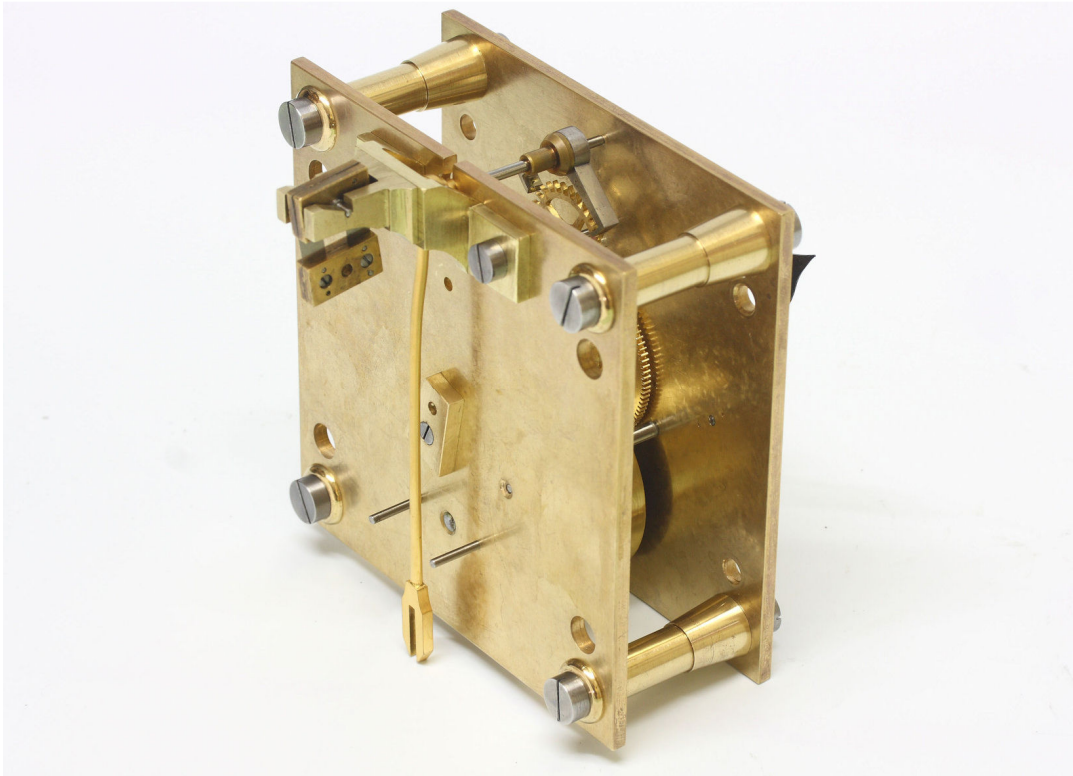
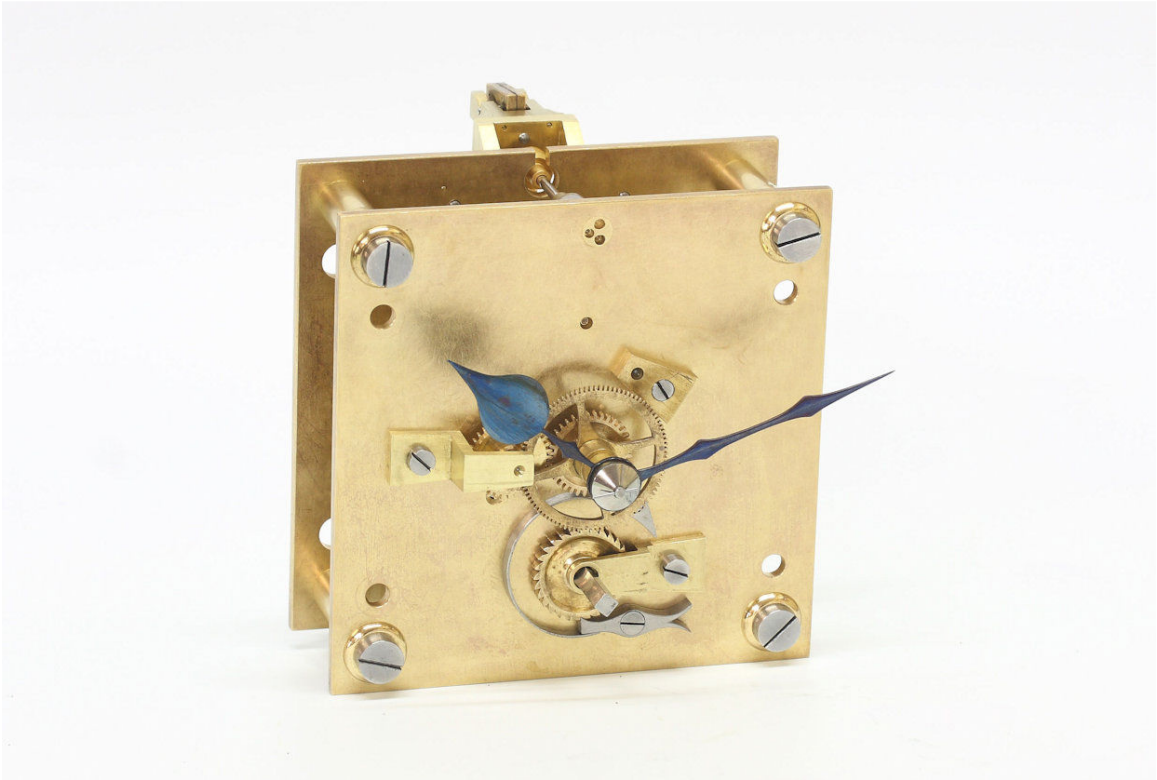
De meeste plannen voor de uitvoering van deze meesterwerken bestaan nog steeds en worden hieronder in bijlage gereproduceerd.

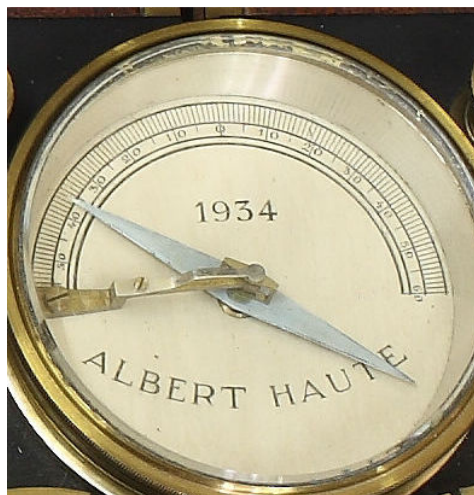
De École Professionnelle de Mécanique de Précision et de l'Électricité de Bruxelles, later bekend als *École des Arts et Métiers*, had voor de Tweede Wereldoorlog de reputatie zich op 's werelds hoogste niveau te bevinden voor de opleiding van klokkenmakers.

Op het einde van hun opleiding moesten de leerlingen zelf een klok met precisie-reguleurwerk maken, die hen gedurende hun hele carrière zou vergezellen. Dit als demonstratiewerk van hun kunnen, maar ook als meesterwerk dat zeer precies het uur zou aanduiden ter regeling van andere klokken. Hier lijkt het dat dit meesterwerk in 1933 moest vervaardigd worden volgens een plan dat door de professoren was opgelegd, maar waar de leerlingen echter vrij waren voor de uitvoering van een aantal details.

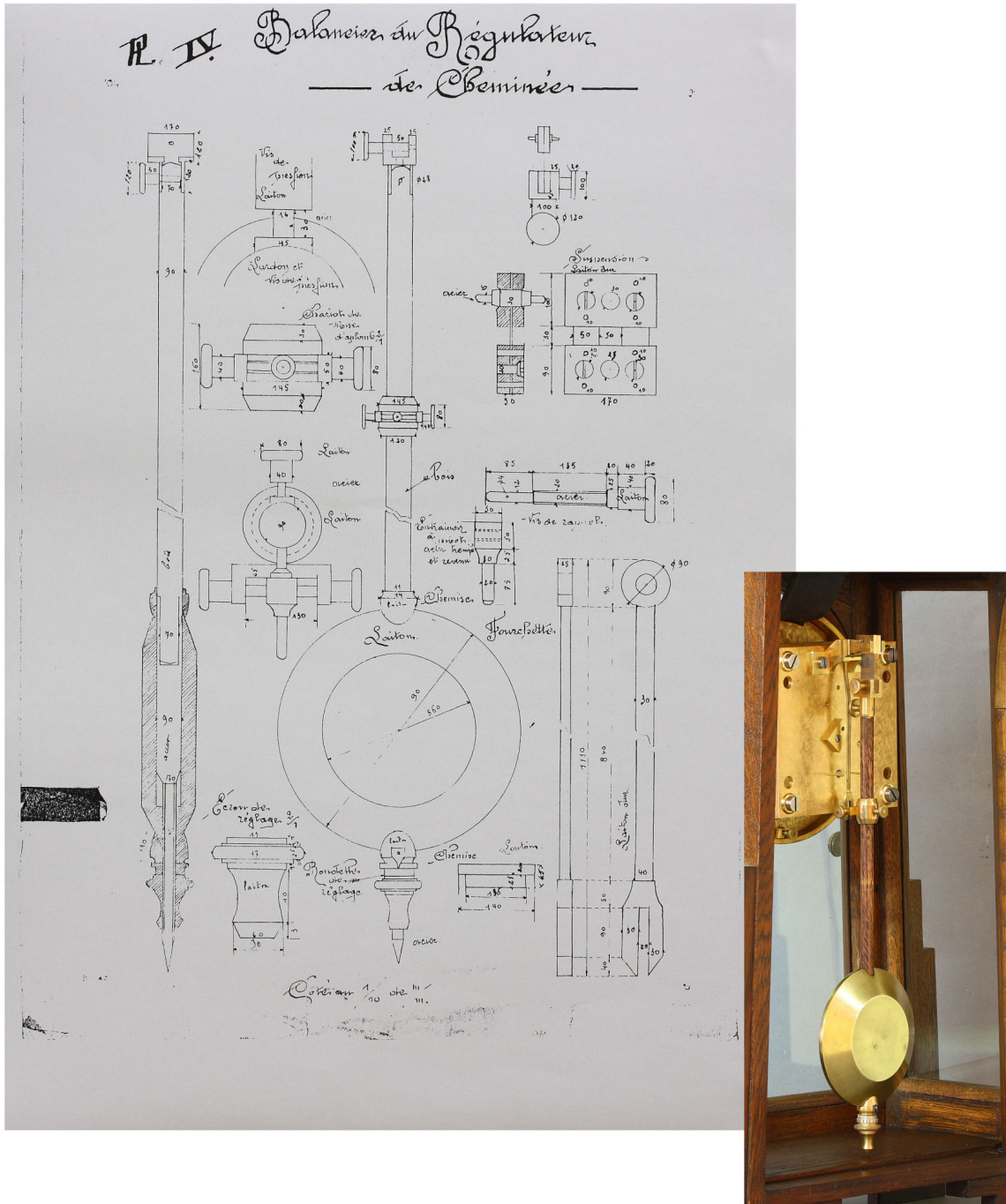

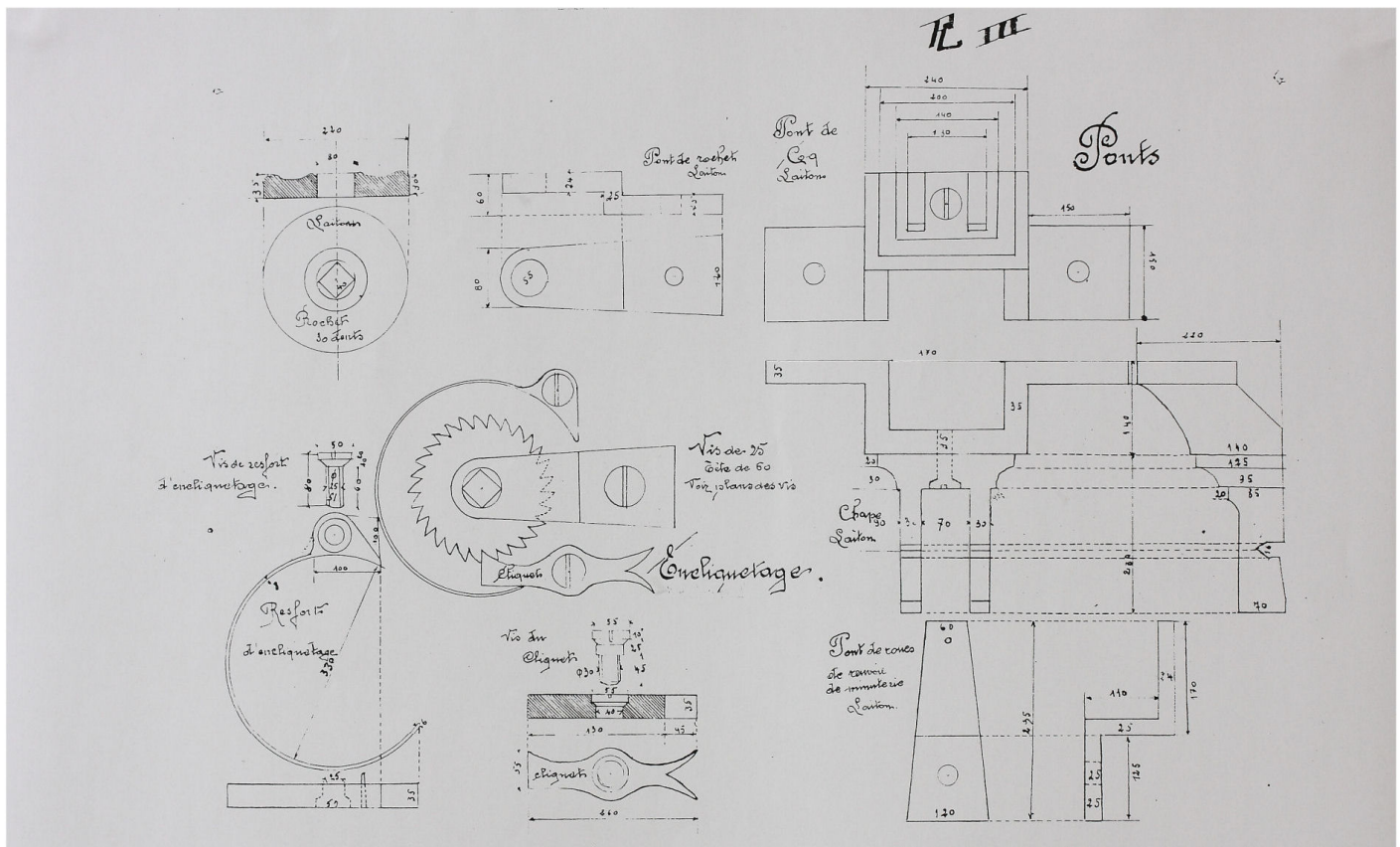

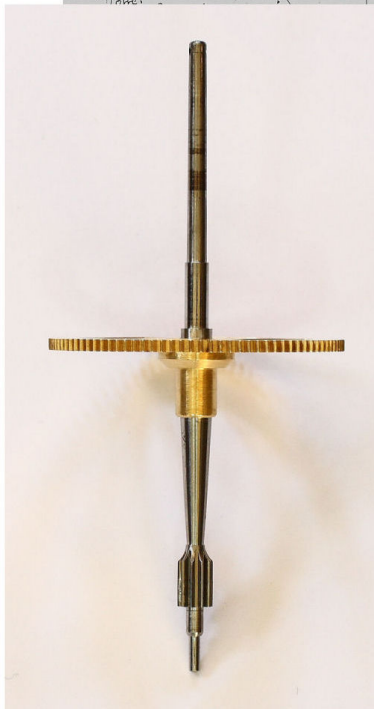
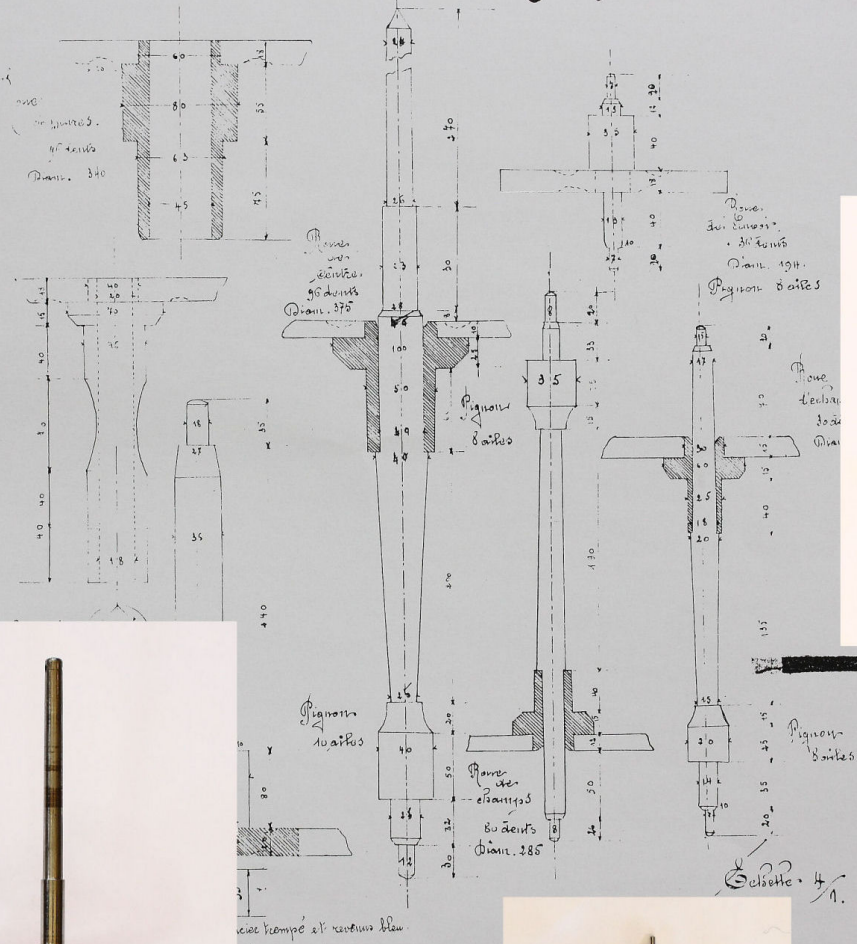
BIJLAGEN

Met een speciale dank aan Michaël Van Gompén die ons onderstaande plannen ter beschikking heeft gesteld.

— Exécution du Rouage — R. VI

R.I

Cage de Pendule. Vis.

8 Vis d'axe
pignons de eqq.

2 Vis de point
de eqq.

Vis de haut
pignons.

4 cylindriques
4 coniques

Vis du point
de l'axe.

2 Vis
de
de.

Vis de haut
de l'axe.

4 Vis de
de.

4 Vis de
de.

1 Vis de tige
de
de.

Les vis sont toutes en acier.

Échelle 2/1

8 sauttes

2 pots

4 sauttes
Laiton n°1

Barillet

Chaînes

Garnis

Sauttes

4 faux pignons
Laiton dur

1 pot et vis de serrage

Legende.

Le tout en Laiton

Compte XY

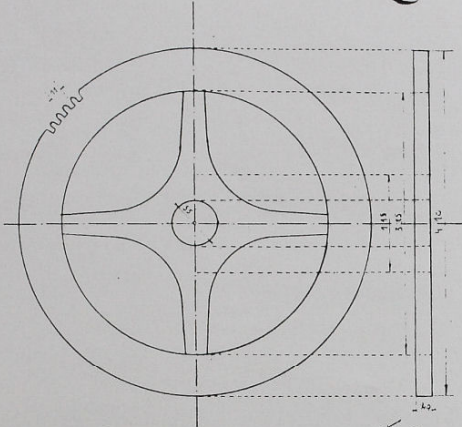
A - Paquet A.
B - Paquet B.
C - Coarain.
D - Pignons.
E - Faux pignons.
F - Sauttes.

1100

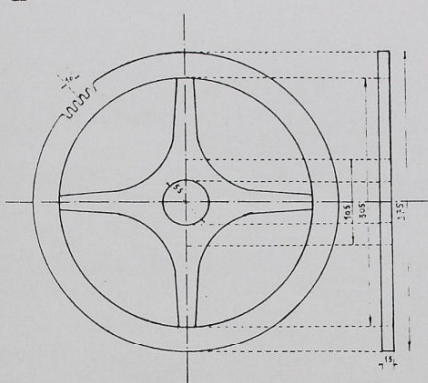
550
1400

R.V.

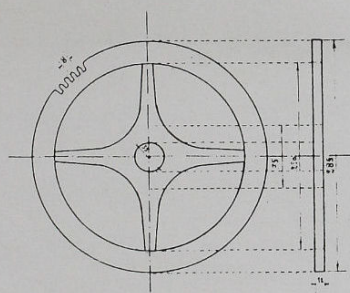
Les Roues.

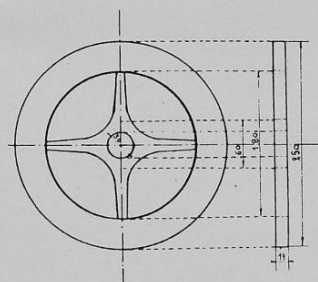
Roue de tenues Fraise n° 41
100 dents

Roue de centre Fraise n° 40
96 dents

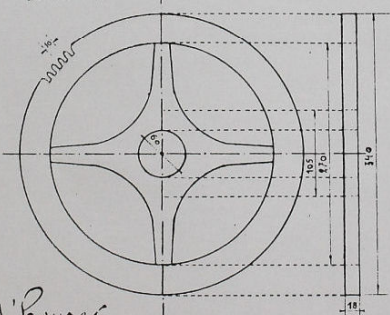

Roue de charross Fraise n° 29
80 dents

Roue d'ebavouement
30 dents

Les roues sont
en l'acier dur

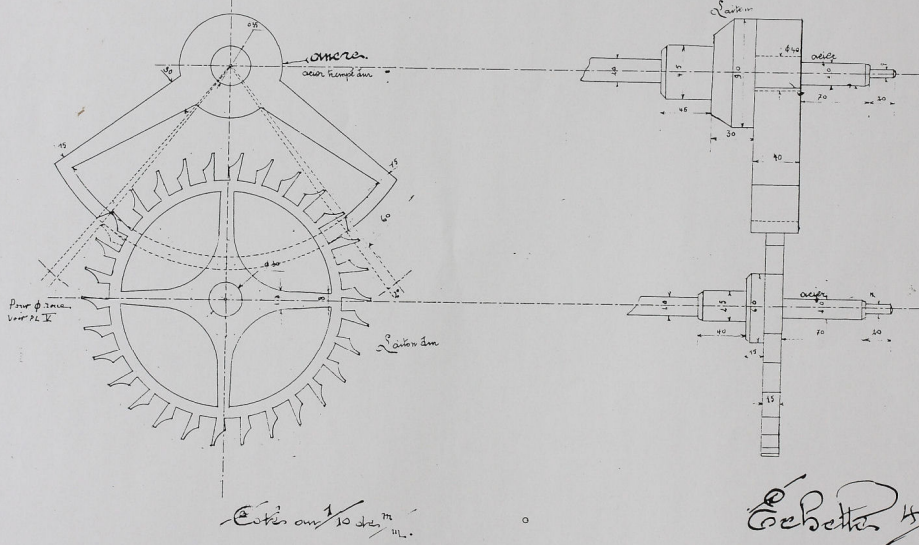

Roue de penes
96 dents - Fraise n° 31

Gebrüder 2/1

Ébaissement Escabans à pièces équidistantes.

Pl. VII.

Carillet et Orbiere

Pl. II.

